

Commissie BuZa

Aan de minister van Buitenlandse Zaken
en de minister van Veiligheid en Justitie

Plaats en datum: Den Haag, 12 september 2011
Betreft: verzoek regeringsreactie artikel inzake misdaden ivm contraterrorisme
Ons kenmerk: 2011Z17219/2011D42888

Geachte heer Rosenthal, heer Opstelten,

Namens de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken verzoek ik u om de Kamer een kabinetsreactie toe te zenden op de opvatting van Thomas Hammarberg, de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa (RvE), dat "Europese regeringen met hun operaties op het gebied van contraterrorisme, samen met de Verenigde Staten, 'ontelbare' misdaden hebben begaan", en hierbij in te gaan op de, in bijgevoegd artikel, door de commissaris aangehaalde zaken.

Hoogachtend,

De griffier van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken,

T.J.E. van Toor

NU.nl

'Europa beging misdaden op gebied van contraterrorisme'

Laatste update: 1 september 2011 19:16 info

BRUSSEL - Europese regeringen hebben met hun operaties op het gebied van contraterrorisme, samen met de Verenigde Staten, 'ontelbare' misdaden begaan.

Foto: NU.nl/Richard mulder fotografie

Dat heeft Thomas Hammarberg, de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa (RvE) donderdag gezegd.

Volgens Hammarberg is de tiende verjaardag deze maand van de aanslagen op het World Trade Centre in New York een goed moment om te analyseren of de reactie op de aanslagen gepast en effectief was.

"In een poging misdaden te bestrijden zijn er ontelbare misdaden begaan in de door de VS geleide 'oorlog tegen terreur'", zei Hammarberg. "Veel van die misdaden zijn zorgvuldig en opzettelijk verborgen gehouden."

Medeplichtig

Europese regeringen waren 'absoluut medeplichtig' aan de Amerikaanse contraterrorismestrategie, waarbij ook gemarteld werd, zei Hammarberg. In een onderzoek uit 2007 betichtte de Zwitserse politicus Dick Marty veertien Europese regeringen ervan tussen 2002 en 2005 de CIA 'extraordinary rendition', buitengewone uitleveringen, te hebben laten uitvoeren.

Hierbij werden terreurverdachten door de VS naar geheime gevangenissen, zogenoemde 'black sites', in andere landen gevlogen om aldaar gemarteld te worden.

"Ze gedoogden, beschermden en namen deel aan CIA-operaties die de grondbeginselen van de rechtstaat en van universele mensenrechten met voeten traden", aldus Hammarberg. De betrokken regeringen hebben volgens Hammarberg onderzoeken naar de praktijken op verzoek van Washington getraineed.

"De boodschap is duidelijk", zei Hammarberg. "Een goede relatie tussen de inlichtingendiensten is belangrijker dan het voorkomen van marteling en andere grove schendingen van de mensenrechten."

Luchtruim

Het Europees Parlement en de RvE hebben meermaals landen als Duitsland, Italië, Litouwen, Macedonië, Polen, Roemenië, Zweden en Groot-Brittannië bekritiseerd. Deze landen hebben de CIA en andere Amerikaanse overheidsinstanties gebruik laten maken van hun luchtruim en vliegvelden voor de vluchten. De RvE brengt maandag een rapport uit over de 'black sites', aldus een anonieme bron.

Hammarberg haalde specifieke zaken aan van slachtoffers van deze praktijken. Een van hen, Khaled El-Masri, was zelfs twee keer het slachtoffer van 'extraordinary rendition'. De eerste keer werd hij naar Afghanistan gevlogen, de tweede keer eindigde hij in Albanië. In een poging hun vergissing over El-Masri te verhullen werd hij in Albanië in een afgelegen bergregio gedumpt.

Heroverweging

Europese regeringen moeten volgens Hammarberg gerechtelijk onderzoek naar de 'extraordinary renditions' toestaan. De mensen die de VS hebben geholpen bij het organiseren van deze praktijken moeten niet langer worden beschermd.

"Europa heeft tot dusver mensen straffeloos deze misdaden laten begaan. Een heroverweging is dringend nodig om te voorkomen dat deze mislukte vorm van contraterrorisme een erfenis van onrecht achterlaat."

© Novum